Název standardu:	**3. Informovanost o výkonu sociálně-právní ochraně dětí**		
Kritérium standardu:	**3b) Orgán sociálně-právní ochrany má zpracovány informace o rozsahu a podmínkách poskytování sociálně-právní ochrany, a to ve formě srozumitelné cílové skupině. Tyto informace jsou veřejně dostupné.**		
Závazné pro:	Pracovníky poskytující SPOD Městského úřadu v Říčanech		
Vypracoval:	Mgr. Vendula Prchalová – vedoucí Oddělení sociálně-právní ochrany dětí		
Schválil: **Datum a podpis:**	Mgr. Helena Bramborová – vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví 2. 4. 2025		
Platnost kritéria od:	2. 4. 2025		
Platnost kritéria do:			
Datum revize:	1. 10. 2026		

Činnosti zajišťované orgánem sociálně-právní ochrany dětí

Poskytuje komplexně sociálně právní ochranu dětí, kdy předním hlediskem je zájem a blaho dítěte, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo dětí a rodičů na rodičovskou výchovu a péči (§ 5 zákona č. 359/99 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů).

Poskytuje pomoc a ochranu dětem, které požádají o pomoc i bez vědomí rodičů při ochraně svého života, svých práv a oprávněných zájmů (§ 8 odst. 1. zákona č. 359/99 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů).

Výkon sociálně-právní ochrany dětí je zajišťován prostřednictvím Městského úřadu Říčany, a to oddělením sociálně-právní ochrany dětí. Sociálně-právní ochrana dětí se poskytuje dle zákona č. 359/99 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí a podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Sociálně-právní ochrana se poskytuje dítěti, které na území České republiky:

a) má trvalý pobyt,

b) má podle zvláštního právního předpisu *(zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001, Sb.)* upravujícího pobyt cizinců

na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo je hlášeno k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů,

c) podalo žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky,

d) je oprávněno trvale pobývat na území ČR *(§ 87 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR)*

e) pobývá s rodičem, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území České republiky, nebo které pobývá na základě uděleného oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu *(zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců)*

f) pobývá s rodičem, který na území pobývá na základě víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění pobytu na území podle zvláštního právního předpisu *(zákon č. 325/1999 Sb., o azylu)* nebo který je azylantem anebo osobou požívající doplňkové ochrany, nebo

g) je azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany.

Dále se sociálně-právní ochrana poskytuje také dítěti, které nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo není hlášeno k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu *(zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001, Sb.)* upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani není oprávněno podle zvláštního právního předpisu *(§ 87 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR)* trvale pobývat na území České republiky. Místní příslušnost orgánu sociálně-právní ochrany se řídí trvalým pobytem dítěte.

Povinnosti orgánu sociálně právní ochrany

- podle zákona č. 359/99 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí provádí dohled nad výkonem ústavní výchovy, vykonává soudní dohled nad výchovou, provádí sociální šetření a další úkony spojené s dohledem nad výkonem cizí péče (tzv. svěřenectví), pěstounské péče na přechodnou dobu a pěstounskou péčí.

- přijímá žádosti o osvojení, pěstounskou péči a zpracovává potřebnou dokumentaci.

- pokud dojde k umístění nezl. dítěte rozhodnutím soudu mimo biologickou rodinu, má povinnost oznámit tuto skutečnost Krajskému úřadu Středočeského kraje a postoupit Krajskému úřadu dokumentaci dítěte k zajištění náhradní rodinné péče (nahlášení KÚSK).

- v případě, že se jedná o dítě podle § 6 zákona č. 359/99 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí je povinen vypracovat individuální plán ochrany dítěte na základě vyhodnocení situace dítěte.

- navštěvuje nezletilé dítě umístěné v ústavním zařízení, v pěstounské péči, v péči jiné fyzické osoby dle zákona č. 359/99 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

Další činnost OSPOD spočívá v provádění sociálních šetření v místě bydliště dětí nebo rodičů, OSPOD je oprávněn navštěvovat dítě ve školském zařízení a zdravotnickém zařízení, hovořit s dítětem o samotě a bez přítomnosti rodičů, k provedení pohovoru s dítětem není třeba souhlasu rodičů, má právo požádat o součinnost školské zařízení, zdravotnické zařízení, je oprávněn vyžadovat zprávy od lékařů, školských zařízení a dalších organizací a úřadů,

spolupracuje s Policií ČR a soudem, zastupuje dítě v rámci soudních řízení, kdy je ustanoven kolizním opatrovníkem[1], v případě nespolupráce rodičů má možnost uložení výchovného opatření a to vydáním rozhodnutí, kdy se rodičům nebo dítěti uloží povinnost dle zákona č. 359/99 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, řeší přestupky na úseku SPO dle zákona č. 359/99 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

Informace jsou zpracovány na webových stránkách (**Oddělení sociálně-právní ochrany dětí | Město Říčany**) některé informace jsou zveřejněny na nástěnkách na chodbě u kanceláří OSPOD a na letáčcích na chodbě úřadu. Poskytování sociálně-právní ochrany dětí je srozumitelně zpracované pro cílovou skupinu (děti) na veřejných stránkách Krajského úřadu Středočeského kraje:

http://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/slabikar-detskych-prav

http://www.kr-stredocesky.cz/web/socialni-oblast/detska-prava-na-rozcesti

Každému klientovi je při osobní návštěvě či telefonickém kontaktu podána informace, jak obecného charakteru, či odborné poradenství o činnosti OSPOD, možnostech, postupech pracovníků, event. odkazem na pomáhající organizace.

[1] Kolizní opatrovník je soudem ustanovená osoba, která zastupuje v právních záležitostech jinou osobu, která není k právním úkonům způsobilá, a to například pro nízký věk (děti), zbavení nebo omezení svéprávnosti nebo z jiných důvodů. Kolizní opatrovník je ustanoven v případech, že právní úkony nemohou nebo nesmějí vykonávat zákonní zástupci dítěte nebo nesvéprávné osoby. Zpravidla jde o někoho z příbuzných. Převzetí funkce kolizního opatrovníka je dobrovolné.